

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	22 ก.ย. 2551	39	13870	5

ก็เห็นจะได้แก่ ขึ้นบ้านใหม่วันอังคาร ตำราว่าให้เอาน้ำใส่ในไหและเอาแมวพร้อมหอกดาบ
ศาสตราวุธขึ้นก่อน หรือหากบันไดบ้านอยู่ทางทิศใต้ ให้เอาแมวและฟักเขียวขึ้นก่อน กระทำ
ดังนี้เชื่อว่าจะก่อให้เกิดความเป็นสิริมงคล

กาลาและยันต์แมว

ชายชาติโบราณนิยมถืออาคมของ
ขลังและสักยันต์บนร่างกาย โดยเฉพาะอาคม
และยันต์ที่ให้ผลทางด้านคงกระพันชาตรีและ
แคล้วคลาดจากภัยอันตราย ตัวอย่างเช่น กาลา
แมวคำว่า "โอมปิ วิ มหาสมัง" กาลานี้
ใช้ร้ายหรือบริกรรมในยามคับขัน จะหลุดพ้น
อันตรายเฉพาะหน้าได้ และหากได้สักยันต์รูป
แมว จะคงทนต่ออาวุธทั้งปวง

แมวเป็นครูเสือ

เล่ากันว่า แมวเป็นครูสอนสรรพวิชา
ให้แก่เสือ ยกเว้นวิชาขึ้นต้นไม้ เสือจึงปีนต้นไม้ไม่เก่ง อีกประการหนึ่งโดยปกติแมวจะกิน
เหยื่อจากส่วนหัวไปหาลำตัว แต่สำหรับเสือนั้น แมวสอนให้เสือกินเหยื่อจากลำตัว
ไปหาหัว ทั้งนี้แมวมีเหตุผลว่า กรณีที่เสือกินคน ผู้ที่ถูกเสือกัดจะยังมีโอกาสส่งเสียงร้อง
ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นได้

ฆ่าแมวเท่ากับฆ่าเณร

มีเรื่องเล่าอีกเรื่องหนึ่งว่า ครั้งหนึ่งพระผู้เป็นเจ้าได้สร้างหนูขึ้นโดยไม่ได้ประทาน "ดี"
(อุณน้ำดี) ให้ หนูจึงปราศจากคุณงามความดี ต่อมาหนูได้สร้างความเดือดร้อนโดยไปกัดผ้า
ทิพย์อันเป็นเครื่องทรงของพระผู้เป็นเจ้าให้ได้รับความเสียหาย พระเป็นเจ้าจึง غضริ์คลจากพระ
วรกาย แล้วเอาขี้โคลที่ไต่มาปั้นเป็นแมว สำหรับเป็นสัตว์ปราบหนู แล้วพระผู้เป็นเจ้ายังห้าม
คนฆ่าแมว หากใครฆ่าก็เหมือนฆ่าเทวดาซึ่งเป็นบริวารของพระองค์ ดังนั้นคนจึงไม่ฆ่าแมว
กาลต่อมาเมื่อชาวล้านน่านับถือศาสนาพุทธ ความเชื่อเรื่องพระเจ้าได้คลาดเคลื่อนมาเป็น
พระพุทธรเจ้า เทวดาบริวารจึงเคลื่อนมาเป็นสามเณร ดังนั้นใครฆ่าแมวหนึ่งตัว ก็เท่ากับได้ฆ่า
เณรหนึ่งรูปขณะนี้แล

(อ่านต่อวันจันทร์หน้า)

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 22 ก.ย. 2551	ปีที่ 39	ฉบับที่ 13870	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

มรดกโลกชา

แมว : ความเชื่อล้านนา

แมว เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิด *Felis catus* ในวงศ์ *Felidae* ซึ่งเป็นวงศ์เดียวกับเสือแต่ตัวเล็กกว่ามีหลายสี มนุษย์เลี้ยงแมวไว้จับหนูและเลี้ยงไว้ดูเล่น

เฉพาะในเรื่องของความเชื่อ ชาวล้านนามีความเชื่อเกี่ยวกับแมวค่อนข้างมาก จึงมีการถ่ายทอดแก่กันและกัน ซึ่งบางอย่างมีการบันทึกเป็นตำราไว้ บางอย่างเล่าขานสืบต่อกันมา ดังตัวอย่างเรื่องต่อไปนี้

ตำราโลกหาญ

ในวรรณกรรมตำราเรื่อง "โลกหาญ" กล่าวถึงแมวว่า "...เห็นแลแมวป่าเข้าบ้าน วึ่ง หื้อเอาจันทน์แดงบูชา ... ลูกแมวกลายเป็นลูกหมา ตระกูลกษัตริย์จักสุดเสี่ยงไปชะแล... แมวออกลูกยังในโพธิ์จ้าว จักได้ เรือนตัวมักไปขึ้นเรือนท่าน บัดี้เลี้ยงแล..."

แมวป่าเข้ามาในบ้านเมือง ให้เอาจันทน์แดงบูชา กลายเป็นลูกหมา ทำนายว่าตระกูลกษัตริย์ แมวออกลูกในโพธิ์สำหรับนึ่งข้าวเหนียว ทำนาย เป็นเจ้าข้าวเจ้าของ และหากแมวตัวใดไม่ค่อย อยู่เรือนเจ้าของ แต่กลับไปอาศัยเรือนผู้อื่น ท่านว่าอย่าได้เลี้ยงแมวตัวนั้น

ตำราอุบาทว์

ตำราล้านนาว่าด้วย "อุบาทว์ทั้งแปด" กล่าวว่า "...หมาแมวเกิดลูกกลางที่นอน...ชื่อว่าสุวัฒน์อุบาทว์แล หื้อแปลงรูปพญานาคส่งบูชาหนวันตก จักพ้นจากเคราะห์ภัยทั้งมวลแล..." กล่าวคือหากมีหมาหรือแมวออกลูกกลางที่นอนนั้น ได้ชื่อว่าสุวัฒน์อุบาทว์

เป็นเจ้าข้าว...แมวตัวใดบ่อยู่ แปลความได้ว่า อีเห็นและจะโชคดี หากลูกแมว จะถึงกาลละสิ้นสุด, ว่าจะได้

ให้ปั้นรูปพญานาค ทำพิธีบัตพลีแล้วนำไปพลี ด้านทิศตะวันตก ทำอย่างนี้แล้วจะพ้นจากเคราะห์ภัยอันจะมาบังเกิดแก่ตนและครอบครัว

ตำราขึ้นบ้านใหม่

การขึ้นบ้านใหม่ของชาวล้านนา ตามพิธีกรรมแล้ว ท่านให้ดูตามวันและทิศทาง ซึ่งหากจะกล่าวเฉพาะที่มีแมวเข้าไปเกี่ยวข้อง